

Picha ya anga ya Afrika

Rachid Id Yassine

Mhadhiri wa sosholojia, Chuo Kikuu cha Gaston Berger, Senegal

rachid.iy@ugb.edu.sn

Katika miaka ya hivi karibuni, sekta ya anga ya Afrika imekumbwa na upanuzi wa kutatiza, hatua kwa hatua iki-jidhihirisha kama mchezaji wa kimkakati katika jukwaa la dunia. Kufikia katikati ya 2024, Afrika sasa ina satelaiti 61 katika obiti kati ya 13,605¹, ikiwa na lengo kubwa la satelaiti mpya 125 ifikapo 2025. Afrika Kusini (satelaiti 13) ilikuwa nchi ya kwanza katika bara kuingia katika enzi ya anga kwa kurusha SUNSAT-1 satelaiti mwaka 1999, kwa msaada wa NASA. Tangu wakati huo, nchi 17 za Afrika zimejiunga na klabu ya nchi zenye satelaiti moja au zaidi, zikiwemo Misri (13), Nigeria na Algeria (7), Kenya na Morocco (6), Angola, Ethiopia na Rwanda (2), Ghana, Sudan, Tunisia, Uganda, Zimbabwe, Djibouti, Mauritius na hivi karibuni Senegal (1)². Mnamo Agosti 16, 2024, Senegal ilizindua satelaiti yake ya kwanza, GAINDESAT-1A. Wakati huo huo, programu mpya za anga zinajitokeza, na kuleta idadi ya mataifa ya Afrika yanayohusika katika safari ya anga kwa nchi ishirini na moja (Al-Hagrassy, 2023).

Kwa hivyo sekta ya anga ya Afrika inazidi kushamiri kwa kuibuka kwa makampuni 318 ya anga ya juu na karibu wafanyakazi elfu ishirini, zaidi ya nusu yao wakiwa watumishi wa umma. Mnamo 2021, thamani yake ilikadiriwa kuwa \$ 19.49 bilioni, na makadirio yanatarajiwa kufikia \$ 22.64 bilioni ifikapo 2026 (Adetola, 2023). Kwa hakika, uchumi wa anga wa Afrika (Space Foundation, 2024) unawakilisha chini ya 5% ya uchumi wa anga ya kimataifa unaokadiriwa kuwa dola bilioni 570 mwaka 2023 (Faleti, 2024). Lakini bara linaongeza kwa kiasi kikubwa uwekezaji huu kwa zaidi ya dola bilioni tano katika takriban miradi sitini ya satelaiti, wakati katika miaka mitatu ijayo, zaidi ya satelaiti mia moja zaidi zinatarajiwa.

Sekta hii pia inafaidika kutokana na utashi mkubwa wa kisiasa, unaowakilishwa hasa na mpango wa anga wa Umoja wa Afrika ambao uliwezesha kuundwa mwezi Januari 2023 wa Shirika la Anga la Afrika (AfSA) lenye makao yake nchini Misri. Shirika hili, ambalo linaandaa “Jukwaa la Anga la Afrika”, lina dhamira ya kuratibu na kuimarisha mipango ya anga ya nchi za Afrika

How to cite this paper:

Id Yassine, R. (2024). Picha ya anga ya Afrika. *Global Africa*, (7), pp. 32-33.
<https://doi.org/10.57832/drnh-td51>

Published: September 20, 2024

© 2024 by author(s). This work is openly licensed via [CC BY-NC 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/)

¹ <https://www.unoosa.org/oosa/osoindex/>

² <https://spacehubs.africa/regions>

(Union Africaine, 2018) kwa sababu Afrika haina nia tena ya kutegemea teknolojia za kigeni. Ikiwa historia ya anga katika bara hili inaanzia 1947 kwa kurushwa kwa Ufaransa kwa mara ya kwanza nchini Algeria (Wade, 2024), miongo mitano baadaye, Nigeria ilizindua NigeriaSat-X mnamo 2003, satelaiti ya kwanza iliyoungwa na kujengwa na Waafrika, ikishuhudia kuongezeka kwa ujuzi katika teknolojia ya anga. Tangu wakati huo, satelaiti tisa zimeundwa kikamilifu, kutengenezwa na kuunganishwa katika bara, ingawa hakuna nchi yoyote ya Kiafrika ambayo imeweza kuweka satelaiti kwenye obiti.

Ukifanywa hadi sasa na Urusi (16), Marekani (11) au China (7) hasa, kurusha satelaiti za Kiafrika hivi karibuni kunaweza kufanywa na nchi za Kiafrika zenyewe, miradi kadhaa iliyojitolea ya anga kwa misheni za baadaye za Afrika inaendelea hivi sasa (Daire & Michalon, 2024). Wakati Uturuki ikiwa katika mazungumzo na Somalia (Agbetiloye, 2024), Djibouti mwaka jana ilitia saina mkataba wa makubaliano na makampuni mawili ya China ili kuendeleza kwa pamoja na kuendesha kituo cha anga za juu nchini humo (Pons, 2024). Kati ya 2000 na 2023, Afrika ilitia saina zaidi ya mikataba 166 ya anga ya juu inayohusisha zaidi ya taasisi 100 kutoka nchi 32 (Adetola, 2023). Maendeleo ya miundomsingi inayofaa ni kipaumbele kwa Afrika, ambayo ni nyumbani kwa mitambo ya kimkakati kama vile Kituo cha Anga cha Luigi Broglio nchini Kenya, kinachotumika kurusha roketi. Kwa hivyo bara hili linaendeleza miundombinu yake ya anga ikiwa ni pamoja na vituo 355 vya ardhi, darubini 60, vyumba 22 vya sayari na zaidi ya 11 mashuhuri za uchunguzi (Adetola, 2023).

Kwa hivyo, ushirikiano wa kimataifa una jukumu muhimu katika maendeleo ya sekta ya anga ya Afrika. Hadi hivi majuzi, Senegal, ambayo inapanga kuzindua uchunguzi wa mwezi ifikapo 2030, ilikuwa nchi pekee ya Kiafrika iliyoalikwa kwenye Mkutano wa Ngazi ya Juu wa Teknolojia ya Anga katika Eurasia ya Kati (STC 2024). Shirika la Utafiti wa Anga la Senegal na Shirika la Anga la Uturuki wametia saina mkataba wa maelewano kuhusu, hasa, matumizi ya satelaiti na uundaji wa miundombinu ya anga. Ushirikiano huu kwa hivyo huimarisha uwezo wa Afrika, na kuruhusu nchi za bara hilo kuziba pengo polepole ikilinganishwa na nguvu kuu za anga.

Bibliografia

- Adetola, A. (2023). African Space Industry Annual Report, 2023 Edition. *Space in Africa*. <https://spaceinafrica.com/2023/08/28/african-space-industry-annual-report-2023-edition/>
- Agbetiloye, A. (2024). La Turquie envisage de construire un site d'essai de missiles et de fusées spatiales dans la Corne de l'Afrique. *Qiraat Africa*. <https://qiraatafrican.com/fr/12790/la-turquie-envisage-de-construire-un-site-dessai-de-missiles-et-de-fusees-spatiales-dans-la-corne-de-lafrique/>
- Al-Hagrassy, N. (2023). Technologies spatiales : L'Afrique affiche ses ambitions. *Al-Ahram*. <https://french.ahram.org.eg/News/39397.aspx>
- Daire, C. & Michalon N. (2024). Les spatioports est-africains, futurs terrains de jeu des grandes puissances. *Africa Intelligence*. <https://www.africaintelligence.fr/afrique-est-et-corne/2024/05/29/les-spatioports-est-africains-futurs-terrains-de-jeu-des-grandes-puissances,110241317-art>
- Faleti, J. (2024). Space Foundation Reports 7.4% Global Space Economy Growth. *Spacewatch Global*. <https://spacewatch.global/2024/07/space-foundation-reports-7-4-global-space-economy-growth/>
- Pons, J. (2024). La nouvelle ambition de la Chine : installer une base spatiale dans la Corne de l'Afrique. *Atalayar*. <https://www.atalayar.com/fr/articulo/nouvelles-technologies-innovation/nouvelle-ambition-chine-installer-une-base-spatiale-dans-corne-lafrique/20240213105939196819.html>
- Space Foundation (2024). Civil space spending in Africa (USD), 2022-2024. *The Space Report*. <https://www.thespacecereport.org/resources/civil-space-spending-in-africa-usd-2022-2024/>
- Union Africaine (2018). Statut de l'Agence spatiale africaine. https://au.int/sites/default/files/treaties/36198-treaty-statute_african_space_agency_f.pdf
- Wade, M. (2024). Hammaguira. *Encyclopedia Astronautica*. <https://web.archive.org/web/20140209173427/http://www.astronautix.com/sites/hamguira.html>